

Volitve so pred durmi.

Za slovenske državljane smo priobčili razlago, kako in kaj se bo volilo prihodnji terek. Še natančneje se bo razlagalo v terek, 28. oktobra v Knausovi dvorani zvečer. Vrši se tudi javen političen shod, pri katerem govori župan Baker in drugi govorniki.

—V terek, 4. novembra se vršijo županske in druge volitve v Clevelandu. Ker so to prve volitve, pri katerih se bo volilo po novem sistemu, in ker bo dobil vsak volivec osem različnih volivnih listkov v roke, je pač naša dolžnost, da našim slovenskim državljanom razložimo, kaj se vse voli letos, kako se voli, da bo vaš glas pravilen in bo tudi kaj štel.

Volivni dan je v terek, 4. novembra, in volivne koče so odprte od pol šestih zjutraj standard čas do pol šestih zvečer. Ko pridete v volivni prostor, dobite najprej volivni listek, na katerem bodo imena županskih kandidatov in councilmanov. (Trije so županski kandidati: Newton D. Baker, Harry L. Davis, Jos. C. Robb. Prvi je sedajni župan, vreden priporočila, drugi je republikanski kandidat, dasi tega neče priznati, tretji je socialistični. Imena teh treh mož ne bodo tiskana vedno enako v eni vrsti pač pa bodo vedno menjana: Na primer: Na enem tiketu bodo imena stala sledeče: Jos. C. Robb, Newton D. Baker, Harry L. Davis, na drugem pa Harry L. Davis, Newton D. Baker, Jos. Robb, itd. Kokar mislite, da bi bil najboljši s posebnim, pred njegovim imenom naredite križ v oni koloni, kjer piše "First Choice". Če mislite, da bi bil še kak drug dober župan imate pravico tudi še za drugega voliti, in če mislite, da so trije dobri kandidati, tedaj imate pravico tudi pred tretjim narediti križ. Vendar smete voliti samo enega kandidata za "first choice" samo enega za "second choice", itd. Vzemimo primer: Kdor hoče imeti Bakerja za župana, naj pogleda kje je napisano: First choice. Tam naj naredi križ. Kdor hoče imeti Robba za župana, naj pogleda tudi pred njegovim imenom, kje je zapisano: first choice. Ta stvar je sicer nekoliko težavna, toda, ker se bo še posebej razlagalo na političnem shodu v terek, 28. okt. v Knausovi dvorani, s pomočjo šolske tabele, bodo vsi rojaki lahko razumeli. Ravno tako je volitev councilmanov. Tudi pri njih imate first, second and other choices. V 23. vrstici so kandidati: A. J. Damm, Herman Z. Zirn, Fr. J. Kern, Walter Granger. Če hočete imeti, da bo izvoljen Slovenec dr. F. J. Kern, naredite križ tam, kjer je njegovo ime in kjer vidite "first choice". Če pa hočete, da je izvoljen Adam Damm, sedajni councilman, naredite tako pri njem, in če mislite, da je poleg njega dober tudi Her. J. Zirn, naredite pred Zirnovim imenom, tam kjer stoji "second choice" križ. Natančneje o tem pri seji političnega kluba.

Drugi volivni listek je za sodnike, ki so brez stranke. Treba je izvoliti štiri člane mestno sodnico za dobo štirih let. Kandidatov je precej, in voliti smete samo 3, ker sicer je tiktet neveljaven. Kot dobre može bi priporočali Sanders, Cull in Terrell.

Tretji listek za šolski odbor. Treba je izvoliti štiri člane tega odbora za dobo štirih let, in enega za dobo dveh let. Kandidatov bo seveda več. Pazite, da izvolite pravilno število.

Četrty listek ima imena kandidatov za asesorje zemljišč. Pet jih smete voliti. Peti listek vam stavi vprašanje, če lahko mesto Cleveland dovoli kompaniji The Cleveland Electric Illuminating Co. da položi cevi po ulicah, po katerih ceveh bi se oddajala gorka voda in soprota mesto kurjave za hiše. Ker s tem mesto ne bo trpelo nobene škode, in ker pravica ni večna, pač pa se lahko preklči, svetujemo rojakom, da volijo "yes". Šesti volivni listek ima nekaj sprememb za ustavo države. Ohio. Že lansko leto smo glasovali o 42. spremembah ustave, katerih nekatere so bile sprejete, druge zavrnjene. Sedaj jih imamo zopet šest pred seboj in sicer sledeče: Prva točka: Short ballot for State Offices. To pomeni, da se voli le guvernerja, in podguvernerja a druge uradnike voli guverner sam. Volite "yes". Druga točka: Short ballot for counties and townships. Pomeni isto kot prva, le za pokrajinske in mestne uradnike: Volite "yes". Tretja točka: Da se preklči davek na mestne in državne bonde. To je dobra stvar, ker nameravajo ljudem prodajati bonde po nizki ceni za 5% mesto bankirjem v velikih svotah za 4%. Volite "yes", da se odpravi davek na bonde. Četrta: Eligibility of Women to certain offices: Ta točka daje pravico ženskam, da smejo biti izvoljene za načelnice raznih dobrodelnih državnih zavodov, posebno, kjer so v takih zavodih deklice in žene. Točka je dobra in volite "yes". Peta točka: Small legislature: O tem so različna mnenja. Nekateri hočejo veliko državnih poslancev, drugi malo. O tej točki se bo več govorilo na politični seji. Tu nam primanjkuje prostora. Sedmi volivni listek: Vprašanje, ali sme Cuyahoga county izdati \$850.000 za nov most na W. 25. cesti čez Big Creek? Ker vse stranke trdijo, da je most zelo potreben, volite "yes".

Osmi volivni listek: Vprašanje, ali naj se prepove pošiljanje in sprejemanje opojnih pijač v takih mestih in okrajih, kjer vlada "suša". Namreč, da bi bilo postavno prepovedano v kako "suho" mesto poslati kako kapljo pijače? Ker je to temperenclarska želja in v nasprotju s svobodo državljanov, volite pri tej točki "NO".

S tem je vaša volitev končana. Mnogo bi se morali omeniti, ker nam je pri sreči, da vsi rojaki dobro volijo in opravijo vestno svojo državljansko dolžnost, da so enaki dobrim državljanom. Mnogo natančneje se bo o tem govorilo v terek, 28. oktobra, 8. zvečer v Knausovi dvorani. Dolžnost vseh slovenskih državljanov iz celega mesta, Collinwood in Newburga je, da so navzoči pri tej seji, kjer bodo volitve natančno pojasnjene, tako, da bo vsak dobro volil, kdor bo poslušal. Zborovanje se začne nepreklčano ob 8. zvečer, torej pridite zgodaj! Po pouku pa govorniki politične govore župan N. D. Baker, county clerk Haserodt, councilman Damm, državni pravnik C. Locher in še drugi. Rojaki, zavestite se svojih političnih pravic, pridite k zborovanju!

Četrty listek ima imena kandidatov za asesorje zemljišč. Pet jih smete voliti. Peti listek vam stavi vprašanje, če lahko mesto Cleveland dovoli kompaniji The Cleveland Electric Illuminating Co. da položi cevi po ulicah, po katerih ceveh bi se oddajala gorka voda in soprota mesto kurjave za hiše. Ker s tem mesto ne bo trpelo nobene škode, in ker pravica ni večna, pač pa se lahko preklči, svetujemo rojakom, da volijo "yes". Šesti volivni listek ima nekaj sprememb za ustavo države. Ohio. Že lansko leto smo glasovali o 42. spremembah ustave, katerih nekatere so bile sprejete, druge zavrnjene. Sedaj jih imamo zopet šest pred seboj in sicer sledeče: Prva točka: Short ballot for State Offices. To pomeni, da se voli le guvernerja, in podguvernerja a druge uradnike voli guverner sam. Volite "yes". Druga točka: Short ballot for counties and townships. Pomeni isto kot prva, le za pokrajinske in mestne uradnike: Volite "yes". Tretja točka: Da se preklči davek na mestne in državne bonde. To je dobra stvar, ker nameravajo ljudem prodajati bonde po nizki ceni za 5% mesto bankirjem v velikih svotah za 4%. Volite "yes", da se odpravi davek na bonde. Četrta: Eligibility of Women to certain offices: Ta točka daje pravico ženskam, da smejo biti izvoljene za načelnice raznih dobrodelnih državnih zavodov, posebno, kjer so v takih zavodih deklice in žene. Točka je dobra in volite "yes". Peta točka: Small legislature: O tem so različna mnenja. Nekateri hočejo veliko državnih poslancev, drugi malo. O tej točki se bo več govorilo na politični seji. Tu nam primanjkuje prostora. Sedmi volivni listek: Vprašanje, ali sme Cuyahoga county izdati \$850.000 za nov most na W. 25. cesti čez Big Creek? Ker vse stranke trdijo, da je most zelo potreben, volite "yes".

Osmi volivni listek: Vprašanje, ali naj se prepove pošiljanje in sprejemanje opojnih pijač v takih mestih in okrajih, kjer vlada "suša". Namreč, da bi bilo postavno prepovedano v kako "suho" mesto poslati kako kapljo pijače? Ker je to temperenclarska želja in v nasprotju s svobodo državljanov, volite pri tej točki "NO".

S tem je vaša volitev končana. Mnogo bi se morali omeniti, ker nam je pri sreči, da vsi rojaki dobro volijo in opravijo vestno svojo državljansko dolžnost, da so enaki dobrim državljanom. Mnogo natančneje se bo o tem govorilo v terek, 28. oktobra, 8. zvečer v Knausovi dvorani. Dolžnost vseh slovenskih državljanov iz celega mesta, Collinwood in Newburga je, da so navzoči pri tej seji, kjer bodo volitve natančno pojasnjene, tako, da bo vsak dobro volil, kdor bo poslušal. Zborovanje se začne nepreklčano ob 8. zvečer, torej pridite zgodaj! Po pouku pa govorniki politične govore župan N. D. Baker, county clerk Haserodt, councilman Damm, državni pravnik C. Locher in še drugi. Rojaki, zavestite se svojih političnih pravic, pridite k zborovanju!

Četrty listek ima imena kandidatov za asesorje zemljišč. Pet jih smete voliti. Peti listek vam stavi vprašanje, če lahko mesto Cleveland dovoli kompaniji The Cleveland Electric Illuminating Co. da položi cevi po ulicah, po katerih ceveh bi se oddajala gorka voda in soprota mesto kurjave za hiše. Ker s tem mesto ne bo trpelo nobene škode, in ker pravica ni večna, pač pa se lahko preklči, svetujemo rojakom, da volijo "yes". Šesti volivni listek ima nekaj sprememb za ustavo države. Ohio. Že lansko leto smo glasovali o 42. spremembah ustave, katerih nekatere so bile sprejete, druge zavrnjene. Sedaj jih imamo zopet šest pred seboj in sicer sledeče: Prva točka: Short ballot for State Offices. To pomeni, da se voli le guvernerja, in podguvernerja a druge uradnike voli guverner sam. Volite "yes". Druga točka: Short ballot for counties and townships. Pomeni isto kot prva, le za pokrajinske in mestne uradnike: Volite "yes". Tretja točka: Da se preklči davek na mestne in državne bonde. To je dobra stvar, ker nameravajo ljudem prodajati bonde po nizki ceni za 5% mesto bankirjem v velikih svotah za 4%. Volite "yes", da se odpravi davek na bonde. Četrta: Eligibility of Women to certain offices: Ta točka daje pravico ženskam, da smejo biti izvoljene za načelnice raznih dobrodelnih državnih zavodov, posebno, kjer so v takih zavodih deklice in žene. Točka je dobra in volite "yes". Peta točka: Small legislature: O tem so različna mnenja. Nekateri hočejo veliko državnih poslancev, drugi malo. O tej točki se bo več govorilo na politični seji. Tu nam primanjkuje prostora. Sedmi volivni listek: Vprašanje, ali sme Cuyahoga county izdati \$850.000 za nov most na W. 25. cesti čez Big Creek? Ker vse stranke trdijo, da je most zelo potreben, volite "yes".

Osmi volivni listek: Vprašanje, ali naj se prepove pošiljanje in sprejemanje opojnih pijač v takih mestih in okrajih, kjer vlada "suša". Namreč, da bi bilo postavno prepovedano v kako "suho" mesto poslati kako kapljo pijače? Ker je to temperenclarska želja in v nasprotju s svobodo državljanov, volite pri tej točki "NO".

Slovenskega političnega kluba, ki je v svoji moči naredil vse, da vas pripravi dobro in vestno na volitev. Narod si pri volitvah sam deli pravico in zbirala može, katerim poveri oblast in moč nad seboj. Vaša dolžnost je, da storite in izvršujete svojo državljansko pravico!

Roparji so udrti v stanovanje August Haffnerja, zavarovalnega zastopnika in banočnega uradnika, in sicer v soboto, 25. oktobra med 7 in 8. uro zvečer. Bili so trije, in so razmetali po celem poslopju popolnoma vse, toda odnesli niso ničesar. Iskali so denar, katera terga pa ni bilo. Okoli osme ure se je vrnil stanovanje M. Grdina, ki tudi stanuje tam, in je dobil pri vratih enega lumpov, ki je strazil. Pri tem sta pa prva dva hitro skočila skozi okno, nato še tretji za njim. Na dvorišču so dobili kapo enega vlomilcev. Odnegli niso ničesar.

Streljanje in umori ter smrtne rane na debelo, klanje z noži, pretepi, vse to se je zvršilo v naši naselbini v soboto in nedeljo zvečer. Pijani ponočnjaki, provalci, sramotilci naselbine, vse je bilo na delu v svoji pijanosti, da oblani in onesnaži slovensko naselbino. Angleški listi pišejo o slovenski "thugs" in night of crime". Na 61. cesti so tla na več mestih tako krvava kot bi prešiče klali. Posledica, te podivjanosti je: Dva smrtno ranjena, eden umira v bolnišnici, štirje nevarno zabodeni z nožem, dva pretepana in oropana, dva boja z revolverji s policisti in ducat drugih manjših nesreč. Policija je dosedaj zaprla že sedem Slovencev. Blizu 55. ceste in St. Clair ave. sta bila dva moža zadeta s kroglo, ko sta se pripravala, kako se mora plesati. Zdravniki v St. Clair bolnišnici so se izjavili, da ustreleni John Polzun, stanujoč na 1274 E. 55. cesti ne bo živel. Kroglja ga je zadela v spodnji del života. Druga žrta streljanja je Nikolaj Verbič, 5824 St. Clair ave, ki je dobil rane v roko in rame. Tu di smrtno ranjen. Policija pravi, da se je boj pričel, ker je neki mož protestiral proti nekim plesalcem, ki so se preveč zanimali za njegovo ženo. Eden izmed mož, pravi policija, je šel domov, prinesel revolver in zabil dotičnega možkega na cesto, nakar se je pričelo streljanje. Policija je zaprla Aleksa Dragoša, 1274 E. 55th St. proti kateremu je dvignena obtožba, da je streljal z namenom ubiti.

Ko je policija tu naredila svoje delo, je bila poklicana na 1245 E. 45th St. kjer je bila druga kompanija barab pri pretepu in streljanju. Tu je dobila policija štiri ranjene na cestnem tlaku, in kakih sedem se jih je pa klalo kot Albanci. Pozneje je doktor obvezal Mr. in Mrs. Anton Prebil, J. Moharja in Josipa Zajca. Ti so prišli na pomoč nekemu napačenemu rojaku. Vsi so imeli več teških ran. Dva ranjena moža sta pobegnila, ker sta se bala policije. Na 55. cesti so oklali neko žensko v roko, da ima veliko zevajočo rano.

To je torej znak slovenskega napredka! Mesto, da bi posluzili nauke-hodili k društvu-mesejam, čitali dobre knjige in časopise, hodili v ve-

Washington, 26. okt. Po enem tednu dežja, prerokuje vremenski urad, nastane po vseh osrednjih državah jako mrzlo vreme.

Washington, 26. okt. Po enem tednu dežja, prerokuje vremenski urad, nastane po vseh osrednjih državah jako mrzlo vreme.

Washington, 26. okt. Po enem tednu dežja, prerokuje vremenski urad, nastane po vseh osrednjih državah jako mrzlo vreme.

Iz delavskih krogov

V južni Coloradi se je vnel hud boj med kompanijskimi stražniki in štrajkujočimi premo-garji.

SOVRAZNIKI DELAVCEV.

Trinidad, Colo., 26. okt. V Berwin Canyon se je vnel boj zgodaj zjutraj, ki je trajal ves dan. Kompanijski stražniki in posebni šerifi so napadli štrajkujoče premo-garje. En šerif je bil ubit, več ranjenih, enega štrajkarja pogrešajo, in več jih je dobilo teške rane od revolverskih krogelj. Položaj v tem okraju je jako kritičen. Okoli 700 oboroženih štrajkarjev je pripravljenih, da napadejo kompanijske stražnike, če bi se slednj uumešavali v njih delo. Oboroženi štrajkarji patrolirajo v bližini Ludlow, in vsa zveza s kompanijami v Tollerburg, Berwin, Hastings, Delagua in Tobasco je pretrgana. Posebno je štrajkarje razjezil prihod vlaka, ki je pripeljal posebne šerife, in pred-njo so mogli stopiti iz vlaka Colorado in Southern železnice so bili šerifi že napadeni. Konečno so pa bili štrajkarji pregnani.

Columbus, Ohio, 26. okt. Sovražniki delavcev se že zopet pripravljajo na boj proti delavskim postavam. V oči jih hode ohioska postava, ki predpisuje državno odškodnino za delavce. Začetkom novega leta bodo tovarnarji vidili tožbo proti tej postavi, in če ta tožba ne bo nič izdala, tedaj se bodoje oni lastniki tovarnen, ki ne stanujejo v Ohio, obrnili na zvezno sodnico.

Mrzlo vreme. Washington, 26. okt. Po enem tednu dežja, prerokuje vremenski urad, nastane po vseh osrednjih državah jako mrzlo vreme.

Zenska mogoče ljubi moža, ki ji doma pomiva posodo? Toda če ga spoštuje, je pa vprašanje.

Kadar bičamo neumnosti človeštva, tedaj le premmogokrat sami sebe izvzamemo.

Iz cunj se dela pisalni papir, in pisalni papir je naredil že marsikaterega človeka — cunjarja.

Kadar nam denar poide, tedaj nam pusti skrbi doma.

Mnogo politikarjev ne pozna samega sebe: Na političnih govorih pravijo, da bodoje pregnali lopove iz uradov, pa sami kandidirajo.

So ljudje, ki so tako neznosni, da ne moremo razumeti, kako sami s seboj shajajo.

Nihče ni tako slep kot oni, ki vidi samo drugih napake.

Udarcev nam nikdar ne zmanjka. Ko smo odrastli, da nas stariši nič več ne tepejo, pa nas tepe usoda.

Kdor se je radi denarja ženil, mora mnogokrat velike obresti plačati.

Černo šolo za poduk v državljanstvu in splošen poduk, hodili k političnim sejam, pa te barabe raje po cestah koljejo in streljajo, pijančujejo in klafajo. Ob dvanajstih ponoči, v nedeljo je bilo več harmonik na cestah St. Clair in E. 61. cesti in ponočnjaki so glasno klafali do jutra. Drugi dan pa prespe z razgredo butico, zgube delo, potem pa tarnajo nad tovarnami. Mladina, tedaj te bo srečala pamet!

Ogenj v Milwaukee

Pri velikanskem ognju, ki je nastal v Milwaukee je bilo sedem ubitih in pol milijona škode.

PODRTE HIŠE.

Milwaukee, Wis., 26. okt. V tovarni Goodyear Rubber Co. je nastal včeraj strahovit ogenj, ki je povzročil pol milijonsko škodo. Pri tej nesreči pa je bilo ubitih tudi sedem ognjegascsev in kakih štiriindvajset jih je dobilo večje ali manje poškodbe. In govori se, da je še mnogo drugih trupelj v razvalinah pogorišča.

Ogenj je nastal v drugem nadstropju, in dočim so ognjegasci gasili spredaj in zadaj, je nastala strašna eksplozija, ki je uničila poslopje in pokopala v razvalinah kakih petdeset ognjegascsev. Vsa okna na hišah kake pol milje okoli so bila razbita, in ogenj se je prijel tudi sosednjih hiš. V kadeče se razvaline so poslali resilne oddelke ter vozili ranjene v bolnišnice. Vse mestno ognjegastvo je bilo poklicano na lice mesta, kajti tovarna stoji v osrčju mesta in se je bilo bati, da se ogenj razširi po celem mestu. Mnogo drugih poslopij je poškodovanih od ognja.

Dekliški dvoboj. Petrograd, 26. okt. Dve mladi sestri, Olga in Sofija Lubinovi, ste bile blazno zaljubljene v mladega moža. Odločile ste se med seboj, da se bodeje dvobojevale za njegovo zaprla ste se v sobo in z revolverji streljale ena na drugo. Posledica tega dvoboja je, da je ena sestra mrtva, druga pa teška ranjena.

Gobavi ljudje. Denver, Colo. 26. okt. W. M. Doner, tajnik zvezne komisije za gobave boleznij, se je izjavil, da ta bolezen zahteva čimdalje več slučajev. Na svetu je danes nad milijon gobavih ljudi. Edino dobro pri tej bolezni je, da ni podedljiva.

Južne države hočejo naseljence. New Orleans, La., 26. okt. Tu se je včeraj organizirala The Mississippi Valley Immigration Association, katere namen je privabiti nove naseljence v južne države.

Listnica upravnistva. Neki naročnik iz Chicage nam je poslal pismo, v katerem nas prosi, naj mu ne ustavimo lista, ker bo kmalu plačal. Ker pa ni podpisal svojega imena, je njegovo željo seveda nemogoče spolniti.

Ženski policijski načelnik. Iz Chicage se poroča, da namerava župan Harrison imenovati neko žensko za vrhovno policijsko načelnico 7000 policistov.

Kompanija toži. Calumet, 26. okt. The Calumet in Hecla Co. bo tožila delavce, ki so na štrajku, na zvezno vlado v Washingtonu, ker so napadli potniške vlake, kjer so se vozili stávkokazi.

Na grobu sramote cveti plevel občutljivosti.

Hurta diktira.

Ameriška vlada se pripravlja za krizo v Meksiki na dan volitev. Huerta je predsedniški kandidat.

UPORNIKI.

Washington, 26. okt. Washingtonski vladni krogi, s predsednikom Wilsonom na čelu, so v velikih skrbeh radi Meksike. V nedeljo, 26. okt. se tam vrše predsedniške volitve, pri katerih je pričakovati nemirov. Diktator Huerta je dal zapreti nečaka ustreljenega predsednika Madera, in pretekli teden je zaprl 110 državnih poslancev, ker so nekaj proti njemu sklenili. Sedaj hoče zvatiti k sebi tudi predsedniškega kandidata generala Diazga, da ga odstrani. Vse se čimdalje bolj vtiha v meksikanski položaj, tako da je moral Wilson že zagroziti Evropi, naj se nikar ne vmešava v ameriške razmere. Anglija je obljubila svojo pomoč tiranu Huerti, katerega Zedinjene države nečejo priznati. S tem je razžaljena ameriška vlada, in lahko slede hude posledice in kršitev Monroe doktrine. Kaj bo Wilson naredil v tej zadevi, je mnogo odvisno od tega, kako se izvršijo volitve v Meksiki. Huerta je prej uradno trdil, da ne bo kandidat za predsednika, sedaj pa je uradno naznanil, da bo kandidat. Ker Zjed. države ne marajo Huerta kot krvnika in tirana, je Huerta naznanil svojo kandidaturo le s pomočjo Angležev, ki bodoje se-jaj odgovorni za to intrigo. Razume se med Anglijo in Zjed. državi radi meksikanske krize, je jako napeto.

Washington, 26. okt. Udeležba pri meksikanskih volitvah v nedeljo po vsej Meksiki, je bila tako slaba, da ni mogel biti izvoljen noben predsednik, in ostane torej sedajni diktator Huerta še naprej predsednik republike.

Jeklena industrija. Chicago, Ill., Oktobra. Tu zborujejo razni predsedniki več jeklenih kompanij. Izjavili so se, da je jeklena industrija sedaj skoro brez naročil, kar bo trajalo celo zimo, spomladi se pa obljubuje mnogo dela.

Vohunstvo na debelo. Dunaj, 26. okt. Avstrija se kar ne more odkrižati vohunov. Posebno jih kar mrgoli v Galiciji. V soboto so prijeli nekoga ruskega štabnega kapitana in poročnika, ki sta bila nastavljena v neki restavraciji, kot natakarja. V to restavracijo so zahajali samo avstrijski častniki, od katerih sta na zvit način zvedela mnogo skrivnosti. Avstrijska vojaška vlada ne ve več, komu bi kaj zaupala.

Napačen denar. Rim, 26. okt. Italijanske oblasti so prišle na sled veliki organizirani družbi, ki je v Ameriki izdelovala napačen avstrijski denar ter ga po ovinkih pošiljala skozi Italijo v Avstrijo. Neki potnik v Turinu je zazabil zapечат paket v železniškem vaku, kjer je bilo za 21.900 kron ponarejenega denarja. Ko je pozneje se odpravil za paket so ga prijeli. Mož se imenuje Luka Pavičić in je doma iz Dalmacije.

Uboji pes. Albany, N. Y. Državni blagajnik je našel, da je žena odstavljena newyorškega guvernerja Sulzerja, izdala iz državne blagajne 35 centov za parje slaščice. Država bo tožila Sulzerja, da povrne te denarje.

Denarje v staro domovino pošljamo:

50 kron	za	10.30
100 kron	za	20.45
200 kron	za	40.90
300 kron	za	61.35
400 kron	za	81.80
500 kron	za	102.25
1000 kron	za	204.00
2000 kron	za	407.00

Postarstva je všteta pri teh svotah. Doma ne nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljate izplačajo 6. kr. poštni hranilni urad v 11 do 12 dnih. Če želite nam poslati je najprej potrebno da \$50.00 v gotovini v pripravljenem ali registriranem planu, vseje znane po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft. FRANK BAKER 82 Cortlandt St., New York, N. Y. ALI PODRUŽNICE 8104 St. Clair ave., N. E. CLEVELAND, O.

Nasim naročnikom.

Pretekli teden smo razposlali kakih sto opominov onim naročnikom, ki nam dolgujejo. Mi ne nadlegujemo radi naročnike, ker večina njih vestno in točno vršijo svojo dolžnost a tem, da redno pošiljajo naročnino. One pa, ki so dosedaj zaostali in še niso poslali naročnine, prosimo, da to čimprej store ali pa naznanijo, da list ustavimo, ker sicer ustavimo list sami 1. novembra. Sedaj so navrsti dolgi zimski večeri, ko bo treba sedeti za pečjo. Mesto praznih šal in praznih govorov so za zimski čas najbolj pripravne knjige in dobri časopisi. Večeri so dolgi, in vsakdo jih lahko vporabi za to, da se nekoliko izobrazi, čita časopise, da zve, kaj je po širokem svetu, kaj se godi v stari domovini, čita koristne in podučne članke, ki navajajo delavce do večje zavednosti in samostojnosti v mišljenju. Za vse to berilo je vedno obilno preskrbljeno v našem časopisu. Naše cenjene naročnike torej prosimo, da nam ostanejo še vnaprej zvesti in da po svoji moči malo pomagitarajo za list, ki si prizadeva ustreči kolikor mogoče vsem, na zdravi, podučni in narodni podlagi.

Potovalni roman: V dvih Kordiljerah, bo kmalu končan. Ta roman je vzbudil mnogo zanimanja pri vseh naročnikih, in kadar se je komu zgubil list, je hitro pisal po drugo številko, "samo da ne zgubi romana". Uredništvo je pripravilo za zimse večere drugo, krasnejši in od kraja do konca silno zanimiv roman, kot ga dosedaj še niste čitali nikjer. To je svetovno znani, v vse moderne jezike prestavljeni roman slovitiga francoskega romanopisca Zola:

"ZVER V ČLOVEKU."

Poleg silno dramatičnih prizorov, ki se vrste eden za drugim v tem romanu, je vsebina tudi podučna. Kdor prične čitati, bo z nestrpnostjo pričakoval nadaljevanja. Roman bo shajal kake tri mesece v našem listu. Rojake prosimo, da opozorijo svoje prijatelje na to, da si eden ali drugi naroči list. Teško je biti brez prijatelja, še težje pa v dolgih zimskih večerih brez dobrega časopisa. Sedaj je čas, da dolžniki ponove svojo naročnino, in obljubnem pristopijo novi naročniki. Naše zastopnike v posameznih naselbinah pa prosimo, da pridno agitirajo za list in nas podpirajo z obilnimi naročbami. Naročnina za pol leta samo \$1.00, za celo leto \$2.00.

Napačen denar. Rim, 26. okt. Italijanske oblasti so prišle na sled veliki organizirani družbi, ki je v Ameriki izdelovala napačen avstrijski denar ter ga po ovinkih pošiljala skozi Italijo v Avstrijo. Neki potnik v Turinu je zazabil zapечат paket v železniškem vaku, kjer je bilo za 21.900 kron ponarejenega denarja. Ko je pozneje se odpravil za paket so ga prijeli. Mož se imenuje Luka Pavičić in je doma iz Dalmacije.

Uboji pes. Albany, N. Y. Državni blagajnik je našel, da je žena odstavljena newyorškega guvernerja Sulzerja, izdala iz državne blagajne 35 centov za parje slaščice. Država bo tožila Sulzerja, da povrne te denarje.

Uboji pes. Albany, N. Y. Državni blagajnik je našel, da je žena odstavljena newyorškega guvernerja Sulzerja, izdala iz državne blagajne 35 centov za parje slaščice. Država bo tožila Sulzerja, da povrne te denarje.

Uboji pes. Albany, N. Y. Državni blagajnik je našel, da je žena odstavljena newyorškega guvernerja Sulzerja, izdala iz državne blagajne 35 centov za parje slaščice. Država bo tožila Sulzerja, da povrne te denarje.

Uboji pes. Albany, N. Y. Državni blagajnik je našel, da je žena odstavljena newyorškega guvernerja Sulzerja, izdala iz državne blagajne 35 centov za parje slaščice. Država bo tožila Sulzerja, da povrne te denarje.

Za Ameriko	\$2.00
Za Evropo	\$3.00
Za Cleveland po pošti	\$2.50

Poslanje štampilca po 3 centa.

Dopisi brez podpisov in oznobitve ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,

5119 ST. CLAIR AVE. N. E.

CLEVELAND, O.

EDWARD KALIBH, Publisher.

LOUIS J. FIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Kraiers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No 86 Tue Okt. 28'13 Vol VI

AMERICAN ASSOCIATION OF PUBLISHERS

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

POSTPAID PERMIT NO. 23

REGISTERED MAIL

za \$700,000. In kar veliki business ne mara take elektrarne, so morali ljudje skrivje vzeti teh \$200,000, katere so nujno potrebovali. Kajti če bi ljudstvo javno zahtevalo in vzelo teh \$200,000, tedaj bi vložil veliki business takoj sodniško prepoved, in tako zopet zadržal mestna dela pri elektrarni. Raditega so se morali mestni upravitelji skrivje sestati, dasiravno zastopajo ljudstvo. Skrivje so vzeli iz mestne blagajne \$200,000, da se nakupi svet in material za gradnjo elektrarne, in to vse raditega, ker je veliki business prepovedal ljudem, da imajo sploh kako pravico ravnati s svojim lastnim premoženjem, kakor hočejo.

Da bodele boljše razumeli položaj, naj pojasnimo še to: Odkar je Cleveland organiziran, je moral vedno hoditi k bankirjem in mešetarjem z denarjem, da je dobil potrebna sredstva za mestne naprave in zboljšave. Državna postava prisilila mesto, da mora prodati svoje bonde onemu, ki največ ponudi. Leta in leta se je delalo po tem sistemu. Bondi so bili z zlatimi robovi, kakor so sedaj. Velike banke so jih rade kupovale. Kapitalisti so se pulili za nje, in vse je bilo dobro za — veliki business.

Toda sedaj je nastala težava. Ljudstvo, ki je neprestano napredovalo, je spoznalo, da je za nje koristno, če imajo sami lastne naprave. Začeli so izdajati bonde za vodovod, za plin itd. Bankirji, mešetarji z denarjem, veliki business v splošnem, je to začel pobijati, kajti veliki business ima delnice v privatnih podjetjih, ki propadejo, če mesto ustanovi svoje lastne javne naprave in podjetja. Veliki business se je boril v državni postavodaji, v mestni postavodaji, toda je povsod izgubil, korak za korakom se je moral umikati.

Potem pa je ta veliki business postal naenkrat prevzet, osaben od nakopičenega zlata, združil se je za skupni dobiček, in našli so novo orožje, kako se bodejo borili proti ljudstvu. Prišli so na dan z izjavo, da ne bodejo več kupovali takih bondev, ki jih izdajejo ljudje za svoje javne naprave. In v resnici jih niso hoteli kupiti. Ljudstvo pa jih tudi ni moglo. Veliki business ni samo zavrnil bonde, ki jih je ljudstvo izdalo za elektrarno, pač pa je vložil celo orožje pri najvišji sodnji proti Clevelandu, da ne dobiva poceni luči.

In sedaj, ko vse to vemo, kako težavno je prodati ljudske bonde, ker jih veliki bankirji in kapitalisti nečejo kupiti, sedaj pa pridejo moji bratje velikega businessa in javkajo nad župana Bakera, ker se sedaj ni naredil mestne elektrarne. Kdo jo je zadržal? Župan Baker? Ne, pač pa oni, ki sedaj nad župana kričijo.

Baker pa, ki je vedno zastopal ljudske koristi in hotel delati tako, kakor mu je ljudstvo naložilo, je najdel pot, po kateri lahko oslepari veliki business pri hudem boju za obstanek. Obrnil se je na takozvano "sinking fund commission", ki ima milijone ljudskega denarja; tu so se prodali mestni bondi za mestno elektrarno.

Pa tudi sedaj je veliki business dobil sodniško prepoved proti mestu. In ta sodniška prepoved je še v veljavi.

In če ne bi Baker in njegova komisija sedaj odkrila, da ima mesto \$200,000 kot dobiček mestnega kapitala, bi se morala elektrarna popolnoma ustavit. Toda položaj se je tako spremenil v tem boju, kjer stoji na eni strani veliki business s zlatom in na drugi strani ljudje s svojimi pravicami, da se je moralo to narediti skrivje! Najbolj smešno pri tem pa je, da je vse to ljudski denar, da ima veliki business tako moč, da niti ne pripusti ljudem delati s svojim denarjem, kar hočejo. Ljudje imajo ta denar naložen v velikih bankah, bankirji radi vzamejo ta denar, ko pa pridejo ljudje in ga zahtevajo, jim veliki business reče, da ga ne morejo dobiti za mestne naprave.

Cleveland potrebuje skoro en milijon dolarjev takoj za

potrebne naprave. Tri milijone dolarjev mora imeti mesto, da se bo potrebovalo prihodnje leto, ker treba bo postaviti mestno postajo, kjer se bo čistila pitna voda, treba bo dokončati vodni tunel na zapadni strani mesta, treba bo nadaljevati elektrarno. Poleg tega se pa morajo še odstraniti nevarna križišča. Mestni zbor je dosedaj dovolil sledeče izdatke:

- \$75,000 za novi market.
- \$50,000 za izboljšanje pobiranja odpadkov in ostankov ter smeti.
- \$250,000 za parke.
- \$300,000 za elektrarno.
- \$65,000, da se odpravijo železniška križišča.
- \$200,000 za bolnišnice.

In za vse te naprave ljudje komaj čakajo. Ljudje so že dvakrat pri dveh volitvah dovolili z veliko večino, da se izda ta denar, toda veliki business ne da nič mestu, če hoče mesto kaj za sebe narediti.

In tu si je Baker zopet zmislił novo pot, da presteže načrte velikemu businessu. Prej so prodajali bonde v velikih svotah, noben bond ni bil manj vreden kot \$500, in znano vam je, da siromak ne more takih bondev kupovati. Zato je župan Baker sklenil, da se naredijo bondi po \$40 eden, katere lahko kupujejo tudi siromašnejši ljudje. Mesto jim garantira 5% na te bonde. In da se kasneje veliki business, bi najbolje, da ljudje vzamejo svoje uloge iz rok bankirjev in naložijo denar v mestne bonde. Ljudje shajajo lahko brez velikega businessa. Po postavi mora dosedaj mesto ponuditi bonde najprvo bankirjem. Guverner Cox pa je obljubil, da pride s 1. januarjem v veljavo postava, ki bo dovoljevala mestom, da prodajajo bonde najprvo ljudem, in sicer v svotah po \$10,00, \$25 in \$50,00. In to se reče z drugimi besedami: Da bodejo vsi meščani lahko zainteresirani pri mestnih napravah, in mestni bond je več veljaven in vreden kot pa denar, ki leži na banki.

Ljudje morajo odplačati bonde s davki. Raditega so pa ljudje upravičeni, da dobijo od svojega denarja obresti, ne pa da bi se mastili samo bankirji z davčnim denarjem vsega prebivalstva, in nagajali mestu, kadar se jim zdi. Dolžnost vseh državljanov je, da gledajo, da se enaka postava čimprej naredi. Župan Baker bo zastavljal ves svoj upljiv, da se to spole. Na volivni dan bode lahko volili, če se odpravi davek na mestne bonde. To je v vašo korist, in volite "yes".

Dan neodvisnosti od moči velikega businessa mora priti. Ko pride ta dan, tedaj ne bo več kopica bankirjev zadrževala mestnega napredka, kakor ga sedaj, tedaj bodejo ljudje lahko sami odločili, kaj se naredi z njih denarjem. In to je problem, ki čaka Cleveland, in ki se bo tudi uresničil. Na čelu mestni upravi je župan Baker, ki išče zopetno izvolitev. Župan Baker je bil prvi poleg ranjkega Tom Johnsona, ki se je popolnoma odločil od velikega kapitala in izvršuje leto, kar mu ljudstvo veleva. Današnji City Hall ni posveovalnica milijonarjev kot je bila pri republikancih. Župan Baker je ljudski mož in zaslužil, da mu daste vso podporo s tem, da ga ponovno volite županom. Pod njim bo mesto še bolj napredovalo.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Kranjski deželni zbor je končal svoje letošnje zasedanje. Tako hitro je vse šlo, da se je kar bliskalo. Drugi deželni zbori zborujejo še in imajo še teden dni časa, kranjskega pa so čim prej odpravili domov. Klerikalci se je strahno mudilo, iznebiti se deželne zbornice. Ie hitro — le hitro — gor! Tako se je delalo. Postave so kar frčale po deželni zbornici. Taka površnost je naravnost brez primere. Tolmačiti se da to le s tem, da se glasov naznanila deželnega glavarja sedanjji deželni zbor sploh več ne snide, nego da

ta Vinc. Knašica, brata njegovega siova turista. Ta dva "čevinkarja" sta si pred 20 leti dala obljubo, da bosta od ujetih svoj nabirala višnjeva peresa in iz teh peres mora preživeti svojemu umrlemu tekmeču za zadnji spomin napraviti mrtvaški venec. Oba tekmeča sta pri tej obljubi želela drug drugemu čim daljše življenje, da dobi oni, ki prej umrje, čim lepi venec iz šojinih peres. Usoda je tako hotela, da se je ta obljuba po 20. letih izvršila. Preživeči tekmeč Knašec je Ostermanu dal iz 266 šojinih perutnic napraviti krasen ptičje-lovski venec, katerega je vrtnar na grmski šoli prav lično izdelal. Zeleni lovski trak so preskrbeli drugi "čevinkarji". Ta izreden venec so tudi fotografirali za razglednice.

Nezakonci sin streljal na ženo svojega očeta. Franc Bivec, delavec iz Dul je nezakonski sin Terezije Bivec in Franca Verbiča, pok. posestnika iz Dul. Verbič se je oženil Z ženo ni imel otrok in je zapustil celo svoje premoženje svoji preživeli ženi Franciški, sedaj zopet oženjeni Rus. Posestvo se ceni na 30.000 kron. Bivec je bil dije časa brez službe. Spomnil se je na svojega očeta, zato se je podal v rojstni kraj. Pred hišo v Dulah je dobil gospodinjjo Franciško Rus, ki ga ni spoznala. Prosil jo je naj mu da kaj za jesti, ker je lačen. Ko mu gospodinja ni mogla ustreči, se je dal spoznati in obenem prošil, naj mu pomore, da bo šel v Ameriko. Rus mu je odgovorila, da ona ne da ničesar, ko jo je pa je prosil, podala mu je 20 v, nakar je odšel proti njivi, kjer je zopet prosil Rusa (moža Rusovke). Rus mu je po dolgem prekanjanju dal 1 krono, nakar je Bivec odšel. Ko sta pa zakonska Rus peljala na vozu poljske pridelke, prišel je zopet Bivec in ponujal 20 vinarški novce Rusovki nazaj. Ker ista denarja ni hotela vzeti, pač pa pripomnila, da ga je darovala in ga ne mara nazaj, je potegnil samokres in vstrelil dvakrat proti Rusovki. Zadel jo je v levi kolk tako, da ji je po mnenju izvedencev prizadjal lahko telesno poškodbo. Po drugem strelu je Bivec zbežal. Drugi dan pa se je sam ovdal orožnikom v Vevčah in priznal dejanje.

Samoumor. 10. okt. popoldne je skočil v Stefanji vasi v Gruberjev prekop Karol Naltigal, ohrmelni delavec, ki se je zadnje čase zadrževal na Kodelijevem. Siromaku je pred par leti v Marjanišču stroj za rezanje slame odrezal obe roki, vsled česar se je moral preživeti s prosjačenjem. Oblačila in slačila ga je neka ženska, kateri je plačeval za to po deset vin. Siromak si je menda vzel življenje edino zaradi tega, ker se je čutil nadležnega sam sebi in drugim. Njegovega trupla dosedaj še niso dobili.

Čestitka evropske telovadne zveze Sokolu v Ljubljani. 11. oktobra je prejel Sokol v Ljubljani od predsednika evropske mednarodne telovadne zveze g. N. J. Cuperusa v Antverpi čestitko, ki se glasi v prevodu iz francoščine: Evropa, dne 9. oktobra 1913. Gg. predsedniku in članom telovadnega društva Sokola v Ljubljani. Gospodje in dragi tovariši! Ravnokar smo izvedeli, da praznuje Vaše cenjeno društvo dne 12. okt. svojo 50-letnico. Upamo, da Vam naše pismo dospe do tega dne. Poslušujemo se te prilike, da Vam izrazimo svoje najsrčnejše čestitke k tako posebnemu slavlju. Nadejamo se, da boste mogli še dolgo nadaljevati delo telesne vzgoje, ki ste jo tako plemenito gojili skozi pol stoletja. Blagovolite sprejeti, gospodje in dragi tovariši, naše nasrčnejše čestitke in pozdrave. N. J. Cuperus.

Glasovita vlomilca prijeta. Kakor smo že poročali, sta vseh zadnjih zločinov v Ljubljani, okoli in v loma v kamniškem uradnem poslopu sumljiva sedaj najdržnejša še mlada kranjska lopova Janča Pavlič in Leopold Jerab, ki znata biti poleg svoje drznosti še humoristična. Kakor čujemo, je oba tička v Trstu policija izsledila in aretirala. Sedaj menda pač ne prideta tako naglo na prosto, ali da bi jima celo ne prizanesli prisilne delavnice.

Umrla je v Medvodah gospa Marija Jarc, soproga veleposestnika Franja Jarca. Pokojnica je bila blaga, dobrosrčna gospa in vneta narodnjakinja.

Čudna obljuba — mrtvaški venec. Kakor smo že poročali, je v Kandiji pri Novem mestu umrl tajnik in blagajnik okr. bolniške blagajne Karel Osterman. Pokojnik je bil strastni ptičji lovec "čevinkar". Imel pa je istotako strastnega tekmeča v osebi sodnega oficijana

Stajersko. Iz Maribora. Mestna občina je dobila sedaj od poljedelkega ministrstva vodopravno dovoljenje za zgradbo električne centrale ob Dravi pri takozvanem Felberjevem otoku poleg Kamnice. Centrala bo lahko dajala za 20.000 konjskih sil električne energije. Kakor se poroča se pogaja z mariborsko mestno občino že graška za soprobo nove električne centrale ob Dravi.

Drobne novice. Grad Thal pri Gradcu, kateri je igral znano usodno vlogo pri ljubljanski "Glavni posojilnici", je po nekem poročilu "Gr. Tagblatt" kupil baron Rotschild. — Slučaj usode. V Radgoni je umrl 60 let stari gostilničar in mesar Henrik Eckhard. Eno uro po njegovi smrti je bil ravno pogreb njegovega brata Avgusta. — Obesil se je v Mariboru vrtnar Anton Klein. Dalje na tretji strani.

KANDIDAT
ZA
COUNCILMANA
23. WARDE
A. J. DAMMI

Naznanilo.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bomo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, probčne od časa do časa v tem časopisu.

Brinjevo	.....	zaboj 12 steklenic	\$13.00
Tropinjevo	.....	" " "	12.00
Silvovka	.....	" " "	12.00
Cognac	.....	" " "	12.00
Kneipovo grenko vino	.....	" " "	6.00

CENA NA GALONE:

Silvovka	.....	galona	\$2.75
Tropinjevo	.....	" "	2.75
Cognac	.....	" "	2.75
Whiskey	.....	" "	2.00
Vino domače rdeče	.....	" "	.50

Za obila naročila se priporoča:
The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.
Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja **DENARJE** v staro domovino
potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Prodaja **PAROBRODNE LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvornih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

POZOR!

Razprodaja vsak petek.

F. J. TURK & CO. veletrgovina z modnim blagom naznanja slovenskim gospodinjam in Slovenkam sploh, da imamo **RAZPRODAJO VSAK PETEK, ZAČETEK 17. OKTOBRA.** Vam ni treba v mesto hoditi, da dobite dobro blago po nizki ceni. Pridite od sedaj k F. J. TURK & CO., kjer vidite vse blago lepo razvrsteno po mizah, označeno z najnižjimi cenami.

F. J. TURK & CO.
5707-09 St. Clair Ave.

Volivni besednjak.

Kandidat: Poštenjak prve vrste, pravi mož na pravem mestu; edino upanje dežele. Kdor je namreč za njega. Nesramen človek, orodje političnega bosa; slepar in goljuf. Kdor je proti njega.

"Chief": Odgovoren za vse hudobije in dobre lastnosti stranke. Pravi vladar v deželi.

Boss: vsak vodja kake stranke, ki je dovolj močan, da tepe norce, ki mu sledijo.

Politika: Zabava za one, katerim je ni treba; delo za one, ki od tega dela živijo. Od vseh pa bi bilo treba zahtevati kapitala, ki se mu pravi — poštenost.

Graft: Postranski zaslužek, ki je toliko časa postavno prisnan, dokler grafterja ne dobi.

Reformator: Mali politikar, ki trdi, da ni politikar, in ki tudi v resnici ni, pa se vendar neprestano meša v politiko. Mož, ki se baha s svojim znanjem, in ki hoče ves svet po svojem okusu prirediti.

Registracija: Predigra volitev, iz katere pametni politiki računajo na svoj uspeh — in konečno pronajdejo, da so delali račun brez krčmarja.

The People: Ljudstvo, ki se samo vlada, prijatelji, meščani, državljani, Amerikanci. In en dan po volitvi; Zatelebana živina, osli, nevedna masa. Kar se tiče onih, ki niso bili voljeni.

Platform: Slanina, s katero se miši lovijo.

Obljube: Sneg od lanskega leta.

Volivni manever: Vojska v miru, ki se vodi z najboljši umazanimi sredstvi.

Fusion: Združitev nasprotujočih si elementov, ki vidijo smrt pred seboj, če se ne združejo. Njih namen je: nasprotnika premagati.

Lovci na javne urade: Profesijonelni politikarji, ki niso niti pol funta svinca vredni.

Repeater: Kadar mrtvi vstajajo.

Liar: Vselej tisti kandidat, ki je pri nasprotni stranki.

MACHINE: Stroj, ki vedno dobro teče, ker je vsako kolosec fino namazano; ljudstvo daje denar, da se ta stroj maže s tem, da plača velike davke in da ne polovi vseh grafterjev. Kandidat nasprotni stranke pravi, da vodi ta stroj vedno največji lopov.

Volitev: Dan sodbe, dan jeze, dan kletve, dan smrti, dan vstajanja.

Največji problem v Clevelandu.

Kdo upravlja ljudsko premoženje v našem mestu? Mogoče 650.000 meščanov v Clevelandu? Silno se motite, če tako mislite. Pretečeni teden je clevelandsko ljudstvo hotelo imeti \$200,000, da se nadaljuje z mestno elektrarno. Volili so \$2.000.000 za bonde, da se naredi elektrarna, in dodaj se je prohtelo teh bondev

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MART. COLARIC, 15820 Calcutta Ave.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1243 E. 60th Street.
Zapisnikar: JOHN JALOVEC, 5810 Prosser Avenue.
Blagajnik: PRIMOS KOGOC, 6006 St. Clair Avenue.
Nadzorniki: ANTON OSTEL, 6030 St. Clair Ave.; FRANK BORIC, 1385 East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
JOHN MAJZEL, 6105 Glass Avenue.
Porotniki: ANT. AHOIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. SIBERT, 6124 Glass Ave.
Poslužbenec: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, dežurno nakasnico pa na glavnega blagajnika.
Zvezino glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

schuster. — Pragersko postaja nameravajo razširiti. Tozadnja komisija je napovedana bila na 13. oktobra. — Zaradi krize je bil obsojen Jak. Novak, gostilničar pri Sv. Lovrencu nad Mariborom na teden dni strogega zapor.

PRIMORSKO.

Smrt v kadi. Pismonoša A. Marascin pri Poreču je stiskal grozdje. Ker je imel premajhno stiskalnico je zlezel v kadi in tlačil grozdje z nogami. Pri tem so ga omamili plini in ga zastropili. Njegov šletnik sin je poklical takoj mater in sosedo, ki so potegnili moza iz kadi. Toda bilo je že prepozno. Marascin zapušta ženo in 5 nepreskrbljenih otrok.

Bombni atentat na Reki. O tem zagonetnem napadu ni odkrila policija do sedaj še nič pozitivnega. Sedaj poročajo iz Reke, da se je izjavil načelnik obmejne policije, da so atentatorja, ki je položil in zažgal bombo v guvernerjevi palači že izsledili in da bo v najkrajšem času aretirani.

Kulturni škandal v Trstu. Tržaško slovensko gledališče je hotelo vpriporiti Puccinijevo opero 'Madame Butterfly'. Kakor znano, so tržaški Italijani iz same zavisti in političnega in narodnostnega nasprotstva dosegli, da je Ricordijeva založniška tvrdka v Milanu prepovedala vpriporitev te italijanske opere v slovenskem jeziku, in sicer zato, ker je Trst italijansko mesto. Jasno je, da je ukrep narekovalo edino le sovraštvo laške kamore v Trstu proti Slovincem. Ta opera se je pela v 'italijanskem' Trstu že v nemškem jeziku. Takrat seveda ni bilo nobenega zadržka. V slovenskem jeziku se je pela ta opera že opetovano v Ljubljani, v hrvaškem jeziku v Zagrebu, v češkem jeziku v Pragi itd. Samo v slovenskem Trstu. Laška kamora zavnika Slovence v Trstu in jezi jo, da so Slovenci v Trstu že na tako visoki stopnji kulturnega razvoja, da lahko prirajajo najlepša laška dela z umetniškim uspehom v svojem jeziku. To bi rada laška kamora kulturnemu svetu zakrila. Toda s takimi sredstvi tega ne bo dosegla in nas sploh ne bo ubila, tudi če buta z glavno ob zid. Značilno je tudi, da obenem s prepovedjo vpriporitve te opere v slovenskem jeziku dovoljuje vodstvo založbe vpriporitev opere v italijanskem jeziku. To je kulturni škandal, ki kaže toliko prostštva, da se mora vsakemu studiti.

—Slovincem v Collinwoodu se mudi prilika, da se čez turo nekaj naučijo. Posebno oni, ki hočejo postati državljani. Vsak petek zvečer ob 7. standard čas se vrši pouk popolnoma zastoj v South 50th na Five Points. Poučeval bo sam vrhovni uradnik sodnije Zjedinjenih držav, Mr. Miller in njegov pomočnik Mr. Denzler. Oba uradnika sta nas osebno naprosila, da sporočimo to Slovincem, da pridejo v šolo, kjer se bodejo marsikaj koristnega zastoj naučili. Sola je vsak petek zvečer.

—Blaznikove in družinske pratike imamo v zalogi. Komad po 10 centov. Pošljamo tudi po pošti.

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiš 'Clev. Ameriko' v hišo vsak teden dvakrat. (87)

—Rojaki, ne pozabite, da ima slovenski politični klub vsako sredo podučen večer za vse one rojake, ki hočejo postati državljani. Poduk je zastoj za člane kluba, oni ki niso člani, plačajo 50 centov enkrat za vselej. Uporabite to priliko, ki vam jo daje klub, učite se, da postanete dobri državljani ameriški. Poduk se vrši v Knausovi dvorani, vsako sredo od 8. ure naprej.

STARI IN NOVI PREGOVORI.

Bolje je, da si enkrat ogoljufan, kot pa da bi vedno smil.

Mi iščemo resnico, najti jo pa hočemo samo tam, kjer se nam poljubi.

Vsak si lasti pravico do svojega lastnega prepričanja, toda vsem drugim pa to pravico odrekamo.

Večina ljudi je delničarjev družbe, ki se imenuje: Kompanije za dobre načrte in sklepe.

V samotni živi samo velik norec ali pa velik učenjak.

So ženske, ki ostanejo svojemumu možu zveste, in so ženske, ki ostane svojim ljubimcem zveste.

Možgani množice so podobni rešetki: Kar je finega, drobnega, gre skozi, kar je par debelega in surovega ostane v rešetki.

Dober človek živi samo enkrat, slab pa začne vsak dan novo življenje.

Žejo po nesmrtnosti želimo največkrat s črnim potolažiti.

Mali oglasi.

POZORI!

Velika razprodaja različnih likerjev, finega žganja in starega vina. Po silno nizki ceni, radi posebnega vzroka. Moram vse prodati. Začetek razprodaje je 27. oktobra in traja do 28. novembra. Priporočam se družinam za obilen obisk. Na prodaj je tudi piano na elektriko in cash register, kakor tudi različne posode. Vam dobro znani
Geo. Travnikar,
vogal St. Clair in 55. cesti.
(84-92)

Soba se odda v najem za enega fanta. 1173 Norwood Rd.

POZOR!

Slike pokojnega Rev. Smrekarja so dogotovljene. Slika predstavlja pokojnega v krsti med vencem, živo sliko iz leta 1912, farno cerkev. Slike se dobijo v sledečih prostorih: A. Laushin, 6303 Glass ave. V Collinwoodu pri Gornik in Temistokle, na onkraj mosta pri Math. Intiharju, blizu "Kristelna". In pri slikarju Rudolf Kordiš, 426 E. 158 St. Collinwood. (87)

Pozor rojaki!

Vsem cenjenim rojakom naznanjam, da bodem zopet pričel vsakovrstne obleke prodajati s številkami na tedenska odplačila. Vsaka številka stane \$1.00 na teden. Kdor hoče priti k obleki poceni, naj se oglasi pri Jos. Gornik, 6113 St. Clair ave. (89.)

Soba se odda v najem za enega fanta ali dva. 1068 E. 67th St.

12 delavcev dobrih gospodarjev dobi takoj dobro delo. Pozvedite na 15105 Hale ave. Collinwood. (87)

Takoj dobi delo deklica, ki zna govoriti angleško in slovensko. Ravno tako tudi deček, star 16 let. Vprašajte pri Model Suit in Cloak Co. 416 Euclid ave. (86)

Na stanovanje se vzamete dve poštini deklici. Vprašajte 1161 Norwood Rd. (86-)

PAZITE!

kje in kakšno blago kupujete, ker danes se prodaja v marsikateri trgovini stano, preležano in mogoče že običano blago za novo, ter pravijo, da je za Kranjce vse dobro. To ni resnica, naši Slovenci in Slovenke hočejo imeti čisto, sveže, dobro in trpežno blago za svoj denar, ker njih denar ima isto veljavo kot od drugega naroda. Zatorej vas opozarjam, cenjeni Slovenci in Slovenke, da če želite v resnici kupiti čisto, sveže, dobro in trpežno blago. Pridite k meni, kjer dobite blago po najnižji ceni. Za obilen obisk se najtopleje priporočam.

BENO B. LEUSTIG,

6424 St. Clair avenue.

Tretja vrata od Addison Road. (79-102)

NEVESTE.

Kadar bode potrebavale fine poročne obleke, vence, slatije, šopke in vsakovrstne druge potreščine, pridite k meni, kjer dobiti vse, kar potrebujete za poroko po vedno najnižji ceni.

Na dan poroke pošljem k vam na dom najbolj izurjeno spletkalko las, ki vas opravi za poroko od nog do glave po najboljšem okusu in to brezplačno. Za obilen obisk se najtopleje priporočam. (83-103)

BENO B. LEUSTIG,

6424 St. Clair ave.

Tretja vrata od Addison Rd.

Pozor!

Najlepša prilika se nudi mlademu, energičnemu Slovincu, da pobira zavarovalnico za življenje med Slovenci. Mora govoriti angleško in mora pokazati varnostna in priporočljiva pisma. Milan Gallagher, načelnik Pioneer Life Insurance Co. Room 1210 Swetland Bldg. 1010 Euclid ave. (89)

Soba se odda v najem za enega ali dva. Kopalnice na razpolago. Josip Zele, 6108 St. Clair ave. (86)

KASELJ, PREHLAD

prehlajeno grlo, hripavost se hitro ozdravi z Lickes zdravilom, obstoječe z meda in divjih črešenj. Najbolj za mlade in stare. Po lekarnah 25 in 50 centov. Zahtevajte Lickes. Če ga ne morete dobiti v vaši lekarni, ga vam pošljemo po pošti. (84-3-14)

LICKES DRUG COMPANY,
Cleveland, Ohio.

OSLOVSKI KASELJ.

Dunhans Specific olajša in skrajša bolzen. Najboljše za kasselj, prehlad. Se rabi v bolnišnicah. Zdravniki priporočajo. Po lekarnah 50 in \$1.00. (84-3-14)

LICKES DRUG COMPANY,
Cleveland, Ohio.

Pozor!

Mogoče se niste ogledali ogromno zalogo ženskih in otročjih sukenj za zimo. Ne pozabite si ogledati mojo zalogo, ker sem ravno zadnji teden zopet dobil veliko zalogo ženskih in otročjih sukenj, kakor obleke in suknje za fante po najnovjšem kroju. Zagotovljen sem, da si lahko pri meni zberete vsako blago po svoji volji, in zraven tega po nižji ceni kot kje drugje. Imam tudi veliko zalogo kovtrotov in dek, fine volnene jopiče, sweaters za ženske, moške in otroke. Ne pozabite, da si pridite ogledati blago, čeravno ga ne kupite, vseeno ste dobrodošli. Za obilen obisk se priporočam
JERNEJ KNAUS
6129 St. Clair Avenue. (86)

Pohištvo naprodaj radi od hoda v staro domovino. Pogleda in dobi se pri lastniku Gregor Zabukovec, 1014 E. 63rd St. (87)

NAZANANILU OČINSTVU.

Rojaki v Clevelandu in okolici. Spodaj podpisani naznanjam, da sem kupil veliko zalogo moških sukenj in oblek, raznovrstnih barv in velikosti, narejene po najnovjšem kroju. To je prva in edina slovenska trgovina, z moškimi oblekami po \$10.00 v sredi slovenske naselbine. Pričakovati je, da si ogledajo vsi slovenski možje in fante našo veliko zalogo oblek in sukenj. Samo \$10.00 in dobiti močno in lepo narejeno obleko ali suknjo pri rojaku
LOUIS GORNIK,
6033 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

V zalogi imamo tudi raznovrstne čevlje in vse moške potreščine.

HARMONIKE!

Naprodaj so nove Lubasove harmonike, trivrstne, nemško uglasene z lahkim lesom furnirane, z najlepšim mozaikom vložene, 30 tipk, 11 basovih tipk, pri basih zvonček, zračni bas na dnu, s prav močnimi jeklenimi glasovi s popolnoma aluminijevimi ploščami, zelo lahke za igrati, kar najfinije izdelovljene. Cena \$50. Ena harmonika se nahaja v trgovini šivalnih strojev pri R. Perdano, 6024 St. Clair ave. in je vsakemu kupcu na ogled. Pisma je naslovljati: Alois Škulj, Box 1402, New York, N. Y. (99)

Čudovita zdravljenja.

Za kronične bolezni med našimi ljudmi.

Vsi pravijo, da so ozdraveli, dočim jim drugi niso mogli pomagati.

Z električno - radičnim zdravljenjem so zopet zadobili zdravje in srečo, prosti bolečine in skrbi.

Če trpite na kakšni kronični bolezni ne odlašajte niti en dan, pač pa takoj preiščite ta zdravlja.

Naj vas preiščejo zdravniki s svojimi čudovitimi aparati, in naj vam gotovo dokažejo, da tu ni ugibanja, kadar se ti moderni instrumenti rabijo za preiskanje bolezni.

Z mikroskopom, stiskalcem krvi in X žarki gledate bolezni naravnost v obraz, in če vam je znano, kaj vam dela preglavico, tedaj je zdravljenje gotovo.

Mnogo ljudi, ki so že leta trpeli na kroničnem katarju, revmatizmu, želodcu, pljučah, na nervoznosti in krvi, ker niso hoteli vrjeti, da je kako zdravilo za nje, so prišli v ta urad kot zadnje zavetišče, in so sedaj zdravi, močni, in srečni.

Njih imena in pisma polna zahvale, so na razpolago v naših uradih. Pridite in pogledajte si jih.

Ne zgubite upanja, dokler se niste posvetovali z

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,

308 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. blizu 9. ceste.

Uradne ure od 9. zjutraj do 4. popoldne.
od 7. zvečer do 9. zvečer.

Ob nedeljah od 10. zjutraj do 12. dopold.

SLOVENSKO PODJETJE

Z naselbino rastejo tudi slovenske trgovine, v katerih dobiti danes vse, kar potrebujete za vaš dom in vašo družino.

V naši popolnoma nanovo urejeni trgovini dobiti veliko izbere, pohištva, kakor omare za obleko, kuhinjske omare, omare za porcelan, mize, stole, postelje, žimnice, posteljne preproge, kovtve, raznovrstni porcelan, kakor krožniki, za meso in juho, razne skledice, vso kuhinjsko opravo, kakor ponve, lonce, nože, vilice, žlice, in še sto in sto raznih drugih posod in priprav, ki se rabijo pri hiši.

NAŠA POSEBNOST JE: POSODE
VSAKE VRSTE PO 10c.

Poleg te trgovine pa imamo tudi POGREBNI ZAVOD. Sprejemamo naročila za kočije in automobile za vse prilike. Cene vedno najnižje. Potrežba točna.

Fran Zakrajšek,

SLOVENSKI POGREBNIK IN BALZAMIST.
TRGOVINA S POHIŠTVOM.
Tel. Pisan. 1278-K 6208 St. Clair-av Tel. Pisan. 1278-K

POZORI!

Slovensko podjetje v Collinwoodu lepo napreduje. Odprli smo novo obrt za popravljanje starih čevljev po najnižji ceni. Prodajamo tudi nove čevlje vsake kakovosti.

Otročji od 50c do \$1.50
ženski od \$1.50 do \$4.00
Deški od \$1.00 do \$3.00
Moški od \$2.00 do \$5.00
Vsi so garantirani.

Imamo vse vrste čevlje, posebno za zimo, visoke škornje, rubarje. Vprašajte nas za našo garancijo. V zalogi imamo tudi mnogo drugega zimskega blaga. N. pr. jopiče, srajce, nogavice, kovtve, spodnje perilo, sploh vse, kar se potrebuje pri družini. Velika izbira blaga na jarde, najboljša flanela po 10c jard. Dobili smo veliko zalogo steznikov (modercev). Dobro blago prodajamo po isti ceni kakor čifut slabo. Zatorej vas prosim rojaki, da obiskujete domačo trgovino, da bo večji napredek. Vse odjemalce lepo pozdravim in vsem sem hvaležen.

Josip Kos,
15406 Calcutta ave. zraven Gregoriča.

Imam najboljše obleke za dečlake od 2 do 16. leta po najnižji ceni. (88)

Voz (buggy) pokrit, za pet ljudi, je naprodaj po jako nizki ceni. Vprašajte 6024 St. Clair ave. (87)

JOHN GORNIK

Slovenski krojač, Anna I. E.

6105 St. Clair
Priporočam se vsem rojakom v naših krajih, modernih in trpežnih josenkih in zimskih oblek ter sukenj. Prodajam obleke po meri in po naročenju. Priporočam se slovenski slovenski družinam v pravno uniformo in izvršujem vsa druga krojaška naročila.
Edini založnik vseh šolskih potrebščin.
Telefon Princeton 2482 W Svob. 3. etazija!

KDOR HOČE DELA

nasje naroči na najnovije knjige.

Prilika Slo. enako - Angleški Tolmač

da se bo lahko tu hitro brez učitelja priučiti angleščine. Knjiga vsebuje slov. angl. razgovor in vsakdanjo potrebo, navodila za angl. pisanje, opovijanje angleških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrstnega knjige ima dozdaj največji slov. angl. in angl. slov. slovar. Knjiga trdi in okorno v platni vezani (nad 425 strani) stane \$2.00 in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Edino in največje založništvo slov. angl. in angl. slov. knjig. Pismo po celi.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.	NIZKE CENE.
Moške obleke \$1.00	Ženske kilje 50c
Moške suknje \$1.00	Ženske dolge suknje \$1.00
Jopiči 50c	Ženske obleke \$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024

A. J. DAMM, poslovođa.

Hranite denar s plinom.

RABITE PLIN ZA KUHANJE, GRE-TJE, ZA VROČO VODO, ZA RAZSVET-LJAVO. MI IMAMO PEČL STEDILNI-KE IN MANTLE ZA PLIN. PRIDITE K NAM IN NAŠ ZASTOPNIK VAM BO POKAZAL, KAR JE NAJBO-LJEGA ZA RA-BO.

THE EAST OHIO GAS CO.

Superior Avenue
Opposite Hollenden Hotel
Main 4866 Cental 982
CLEVELAND, OHIO.

GLEJTE, DA NE DOBITE NIČVREDNE PONALEDBE, ZAHTEVAJTE VEDNO ORIGINALNI Pain Expeller s krmilom, kakor vidite na sliki.

V divjih Kordiljerah

(Nadaljevanje romana "Ob reki Rio de la Plata")

SPRISAL KAROL MAY
Za "Clevelandsko
Ameriko" priredil
L. J. P.

ZADNJE POGLAVJE.

Božja sodba.

"Jaz tudi. Mi se bomo posvetovali, in pri tem ostane. Pri tem posvetovanju povem tudi jaz svoje mnenje."

"Jaz glasujem za takojšno smrt."

"Ti nimaš nič za glasovati!"

"Jaz ne?" vpraša začuden.

"Ne, ker si tožitelj, in moraš odgovorjati le ono, o čem boš vprašan."

"Senor, tega ne trpim."

"Molči! Jaz ne vprašujem po tem, kar je tebi po volji. Kar mi sklenemo, temu se moraš podati."

"V teh besedah se Gomara obrne in se nedaleč od mene vsede na tla. Potem se pa zberemo, da se posvetujemo o usodi sendadorja. Le brat in jaz sta bila za to, da ga vzamemo s seboj in izročimo oblastem. Vsi drugi pa so glasovali za smrt. Vsi so pa bili edini v tem, da moramo dobiti kipuse."

Ko smo bili gotovi, so mi naročili, naj sporočim uspeh našega posvetovanja Gomari in sendadorju. Sendadorja obkolimo in pokličemo Gomaro. Sendador je menil, da prinašamo dobro novico zanj, ker se Gomara ni udeležil naše seje.

"No, kaj so sklenili gospodje sodniki?" me vpraša sendador.

"Ne smejate se. Vaš položaj je zelo resen," mu rečem. "Zakrivili ste smrt mnogih ljudi, in ker zahteva postava pamppe, da se enako z enakim povrne, tedaj dobiti kroglo v glavo."

Sendador prebledi, vstane in vpraša:

"Kdaj?"

"Takoj."

"Sto hudičev! zakaj tako hitro?"

"Ker ne zaslužite, da le eno minuto še živite."

"Toda — pa," jeclja prestrašen, "potem so pa kipusi zguhljeni."

"Na katere ste stavili edine nade. Tudi mi to smo mislili. Ako izročite kipuse in načrte, tedaj izostane obsodba."

"Ja jaz bom prost?" vpraša, ko zopet pride k sapi.

"Ne, tako daleč ne moremo. Ker potem bi delali krivico. Gomari. Ali vidite tam grob njegovega brata? Tako dejanje se sme ostati nemaščevano. Če nam izročite kipuse, tedaj vas spustimo, seveda brez orožja in brez živeža. V četrte ure vam potem Gomara sledi. Vse drugo je potem vajina stvar."

"To je gotova smrt. Kako morem brez živeža pobegniti, in kako naj se branim brez orožja?"

"Kaj mislite, da vam bomo še dajali plačilo za vaše hudočije?"

"Plačilo je že tu," pristavi jemo Gomara. "Štiti sem, da bo tako prišlo. Njega spustite in potem grem jaz šele četrte ure za njim. Kako ga naj jaz dohitim, ko so vendar njemu to vse skrivnice znane? Od pravega Indijanca, ki ga sreča dabi orožje. Ne, s tem jaz nisem zadovoljen."

"Jaz tudi ne," odvrne sendador. "Moja roka je prestreljena, in mrdlica, ki se me je polastila radi rane, me bo kmalu vrgla na tla. Za to, da izročim kipuse in načrte moram dobiti vsaj nekoliko pomočkov, da si ohranim življenje."

"Pri tem ostane, kakor smo sklenili. Tudi se nam prav nič ne ljubi, da bi se z vami dolgo pregovarjali."

"Dajte mi eno uro časa, da si premislim, in tudi rano mi medtem lahko počestno zavežete."

"To vam dovolim, toda tudi trenutka več ne."

"In če sem jaz zadovoljen z vašimi predlogi in vi najdete zaklade, kdo dobi potem iste?"

"Oni, čegar last so. Najbrž je umorjeni redovnik nameraval prinesiti te zaklade svojemu samostanu v Tucuman. Če pa pravega lastnika ne dobimo, tedaj se bomo ravnali po postavah one dežele, kjer so bili zakladi najdeni."

"Torej jaz ne dobim ničesar — prav ničesar?"

"Ne. Vi imate samo izber med kroglo in med možnostjo, da pobegnete Gomari. V eni uri nam morate naznaniti, kar ste odločili."

"Zel bi, da vi sedite na mojem mestu in jaz bi bil v vaši koži."

"Vrjame, vendar je to nemogoče."

Ker je bil na rokah zvezan in je imel poleg tega še prestreljeno ramo, se nismo bali, da bi nam pobegnil. Kljub temu smo pa postavili dva Toba k sendadorju.

"Pobegniti ne more in nasilja tudi ne more delati," reče brat Jaguar. "Toliko bolj pa moramo na Gomara paziti."

"Res je," reče Pena, "kajti on se lahko na svojo pest maščuje nad sendadorjem."

"Zabranil mu bom to s tem, da ga vzamem s seboj k jezeru," rečem jaz.

"Sedaj?" vpraša Gomara.

"Da vi morate z menoj, ker mi lahko pomagate pri iskanju kipusov, ker ste že bili v teh krajih. Mogoče se nam posreči, da najdemo ono mesto, kjer je sendador drugič skrill steklenico."

In ko pozovem Gomaro, naj se nam sedaj pridruži, je šel zelo nevoljno. Najraje bi seveda ostal pri sendadorju, kate-rega bi skrivel umoril.

Mi se pa podamo torej navzdol, in ko pridemo do dotičnega mesta, rečem Gomari, naj ne gre preblizu, da ne zmeša sledov. Gomara preišče okolico in po daljšem iskanju reče:

"Ali vidite oni kaktus tam, ki štrli iz zemlje in se oprijemlje kamenja? Le dva koraka od tega zelišča je bila prej steklenica s kipusi skriti. Ali smem tja?"

"Da, toda jaz grem naprej."

Korak za korakom se pomikam naprej, ker zmešati nismo smeli nobene sledi. Mesto, kjer je bila steklenica v zemljo zakopana, je bilo razmetano. In pri tem je nekdo v pesku zraven sedel. To je bilo vse, kar se je dalo določiti. Zal, da smo mi včeraj sami, ko smo se bližali jezeru, z našimi sledovi zmešali sled sendadorjevo tedaj, ko je poiskal steklenico na prvotnem mestu in jo skrill drugje.

Pazno pogledam na levo in desno. Pred nami leži jezero, kakih dvajset korakov proč. Pokrito je z debelo solnato skorjo. Tu pa tam je skorja predrta in posamezne plošče plavajo po vodi. Na robu neke take plošče leži nekaj predmeta. Ko vzamem svoj daljnogled in natančneje pogledam, vidim, da je to kos stekla, najbrž kos razbite steklenice.

Potem se pa še enkrat obrnem proti onemu mestu, kjer je sendador kopal, ko natančno premotrim okolico, vidim, da visi na kaktusu kakih deset palcev dolga nit. Do sedaj še nisem znil besedice, in tovariši so molče motrili moje opazovanje. Zdajci spregovorim:

"Mi smo bili jako neumni. Sendador ima kipuse pri sebi."

"Ne," odvrne Pena, "Preiskal sem ga natančno."

"Pa vendar jih ima pri sebi. Preiskati ga moramo še enkrat. Kar tiči med suknje in podvleko, tega nihče ne vidi. Tu imate moj daljnogled in poglejte na jezero. Tam vidite razbito steklenico in nekaj pe-

kn zraven. Sendador je tu izkopal steklenico, katero pa je vrgel proč, ker je vedel, da izkrivališče ni več varno. Potem pa se je vsedel tu zraven in si zašil kipuse med syojo suknje. Ta nit pričra, da je šival."

Ko si Pena natančneje ogleda nit, vzklikne: "Da ravno tak klopčič niti smo dobili pri njem, ko smo preiskovali njegove žepce."

"Tu imate. Pojdimo navzgor in z Gomarom — ah, kje je Gomara? Jaz ga ne vidim."

"Odšel je."

"Potem pa hitro za njim na vrh. Adut si je gotovo zmisli kako zlodjevo delo."

Ko sem poporej pokazal Gomari mesto, kjer je bila steklenica zakopana, nisem več pazil na njega. Najbrž se je splazil k sendadorju, da izvrši svoje maščevanje. Ko se približamo vrhu, začujemo grozno kričanje.

"Pes!" začujem sendadorjev glas. "Ti me ne boš sodil. Čakaj, da pride Nemeč!"

"Stojte, ne dotaknite se ga!" začujem krmilarjev glas. "Vi mu ne smete ničesar narediti."

"Nazaj!" se začuje zdajci glas Gomare. "Nazaj, ali pa zabodem! Moj nož je zastrupljen."

"Sto zlodjev!" zakliče krmilar ves prestrašen.

"Da, senor, zastrupljen je. In kdor me moti, ga zabodem. On mora umreti takoj, in sicer tu, kjer je grešil. Navzdol z njim!"

Blazni Gomara je nameraval sendadorja vreči iz pečine v globočino. Vsi požurimo svoje korake, vendar ne moremo priti ob pravem času na vrh.

Na skali vlada obupen boj. Vsi kričijo. Ko pridem izza ovinka, vidim Gomara, ki drži sendadorja in ga sili proti robu pečine, dočim odganja z drugo roko, v kateri drži nož, napadalce. Sendador tuli iz strahu kot zaboden vol. Braniti se ni mogel, ker je imel roke zvezane, in je bil tudi ranjen na desni roki.

"Stojte," zakličem, "stojte Gomara, ali pa vas pri tej priči ustrelim."

Takoj je spoznal moj glas, se obrnil za trenutek in odgovoril, še predno sem bil gotov s svojim govorom:

"Nemeč! Vendar jaz naredim, kar se meni ljubi. Navzdol s teboj, pasji morilec!"

Sendadorja se oklene z obema rokama ter ga hitro tlači proti robu skaline, da bi jaz prepozno prišel — še en korak — korak potem pa sune sendadorja v prsa; slednji zgubi ravnotežje, toda v poslednjem trenutku ovije obe nogi okoli Gomare — strašen krik iz ust enega, in še strašnejši iz ust drugega, in oba se zvrneta iz vrtoglave visočine v globočino, na ravno v trenutku ko sem prišel blizu dovolj, da sem stegnil roke za Gomarom.

Jaz pa sem bil le dva seznja od prepada oddaljen. Ne globočina prepada, pač pa prizor, ki se mi pravkar pojavi pred očmi, mi povzroči omotico. Zgrabim se z obema rokama za glavo in se z vso silo vrtim nazaj. Vrtoglavost me je hotela potegniti navzdol, in ta napor me je vzdržal na površju.

Nihče ni pazil na mene. Vsak je bil zaposlen sam s seboj ali pa s svojim bližnjem. Nihče se ne drzne pogledati preko pečine v prepad, pa vseeno bi vsi radi videli truplo Sendadorja in Gomare. Bežali so semintja, obnašali se kot obsedni, naposled pa beže v sotesko, da tam pridejo navzdol do jezera, kjer so morala ležati razbita trupla.

Edino krmilar stoji na pečevju kot skala v grmovju. Ni se še premaknil od onega mesta, kjer mu je Gomara z nožem zagrozil. Mnogi so ob svojem begu zadevali ob njega, vendar se Larsen niti za korak ni premaknil.

"Strašen mora biti pogled na oba moža," rečem in hočem stopiti na rob pečine, da pogledam navzdol, toda krmilar me zadrži in prosil:

"Ostanite tu, senor, jaz ne morem prenesti tega prizora."

"Ali se vam vrti v glavi?"

Dalje prihodnjic

Severovo Gothardsko Olje

(Severa's Gothard Oil)

Je sedaj naprodaj v vseh lekarnah v dveh velikostih 25 in 50 centov. Ako imate kake bolečine na životu, ako so vaši sklepi in mišice okorele, ako vas hrbet, prsa ali strani bolijo ako trpite valed revmatizma ali pokosnice, boste zadovoljni z njim.

Severovo Zdravilno Milo

(Severa's Medicated Skin Soap)

Je antiseptično milo, ki ne samo očisti kožo, lobanjo, lase in roke, ampak tudi prepreča zabasanje znojni, kar je vzrok ogre, črnavk, hrpavosti in drugih neprijetnih kožnih. Je izborno milo za britje — neprekosljivo za detovo kopel. Cena 25c.

Naprodaj so v lekarnah. Zahtevajte Severova. Ne vzemite drugih. Ako jih lekarinarima, naročite jih od nas

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Austro-Americana S. S. CO.

Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko

Fina podvorba, električna luč, izvrstna kuhinja, prostoročno kabinetskega reda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki. Parniki odplujejo iz N. Y. ob 3 pop.

ARGENTINA May 28th
OCEANIA June 7th
MARTHA WASHINGTON June 14th

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y.
all pa na priznane agente v Z. D. in Canada

Najnovejša za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveeli. Alpen pomada, od katere možkin v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveeli. Revmatizem, kostiboli, trganje v rokah nogah in krčičah, vsem v 14 dneh popolnoma odpravim. Vaakovrstne rane, opekline, kurja očesa, bradovica, potne noge, ozeblina in vse druge slične boleznine se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zaostoj ali pa prite na mesto.

JAKOB WACHSIC,
roga E. 64 Street,
CLEVELAND, OHIO.

UGODNA PRILIKA.

Radi pomanjkanja prostora, sem prisiljen, da razprodam nekaj blaga. Odločil sem se, da znižam cene ženskim oblekam in krilom, tako da jih razprodam v najkrajšem času.

Ženske obleke z žeketom iz čiste volne po najnovejšem kroju vredne od \$10-\$15, sedaj po... **\$2.95**

Ženske volnene obleke z žeketom in svilnato podlogo po naj. kroju ali princ. obleke \$13-\$18... **\$9.75**

Ženska krila iz čiste volne, razne barve in velikosti v različnih krojih bodejo sedaj prodana:

- ena vrsta po **\$1.25**
  - druga vrsta po **\$1.50**
  - tretja vrsta po **\$1.75**
  - četrt vrsta po **\$2.25**
- Ne ozira se na prejšnje cene.

Imam kakih 100 ženskih in otročjih žeketov, male velikosti, in so sedaj vsi samo po . . . **\$1.00**

Imam še več družega blaga, kateremu bo cena znižana. Ne pozabite se udeležiti te prilike, kajti trajalo bo le nekaj dnij

Za obilen obisk se priporoča

JER. KNAUS,
6129 St. Clair-av.